

Člověk a zvíře v paleolitu

Martina Galetová
Moravské zemské muzeum
E-mail: laznicko@yahoo.fr

Vztah člověka a zvířete v paleolitu

1. Historie vztahu člověka a zvířete a konstrukce světa v prehistorii
2. Archeozoologie – metody studia
3. Status zvířete v paleolitu – zvíře konzumované - používané – zobrazované
4. Zvíře jako potrava, subsistenční strategie člověka
5. Zvíře jako zdroj materiálu
6. Zvíře jako symbol
7. Zvíře a duchovní svět člověka
8. Člověk-zvíře a smrt
9. Ikonická zvířata: mamut, kůň a sob
10. Člověk a šelmy
11. Počátky domestikace?
12. Vztah člověka a zvířete v Aurignacienu
13. Vztah člověka a zvířete v Gravetienu
14. Vztah člověka a zvířete v Magdaleniénu

Požadavky k absolvování předmětu - kolokvium:

- Účast na přednáškách
- seminární práce 2- 3 strany
- Témata:
 - týkající se jednotlivých částí sylabu
 - Ikonická (mamut, bizon, kůň...), ale i méně se vyskytující zvířata v paleolitu – jejich výskyt, ekologie, vztah ke člověku, ikonografie a reprezentace
 - Nahromaděniný zvířecích kostí – možné interpretace

Povinná literatura:

- Jelínek, J. (1972). Velký obrazový atlas člověka. Praha, Artia.
- Musil, R. (2014). Morava v době ledové. Prostředí posledního glaciálu a metody jeho poznávání. Brno, Masarykova univerzita.
- Oliva, M., *Člověk a mamut*, in *Gravetien na Moravě*. 2007, Dissertationes archaeologicae Brunenses/Pragensesque 1, p. 160-167, (on-line Academia).
- Oliva, M. (2015). Umění Moravského paleolitu. Atlas sbírky Ústavu Anthropos Moravského zemského muzea Brno, MZM, (on-line Academia).
- Svoboda, J. (2003). Paleolit a mezolit: Pohřební ritus. Panorama biologické a sociokulturní antropologie 19, Brno, (on-line Academia, ResearchGate).
- Svoboda, J. (2011). Počátky umění, Academia.

Doporučená literatura:

- Ingold, T. (2002). *From trust to domination An alternative history of human-animal relations*. In: A. Manning and J. Serpell: *Animals and Human Society Changing Perspectives*. Routledge, (částečně on-line).
- Delporte, H. (1990). *L'image des animaux dans l'art préhistorique*. Paris, Picard éditeur.

Mamut/nahromaděniný mamutích zbytků

- Oliva, M., *Člověk a mamut*, in *Gravetien na Moravě*. 2007, Dissertationes archaeologicae Brunenses/Pragensesque 1, p. 160-167, (on-line Academia).
- Agam, A. and R. Barkai (2018). *Elephant and Mammoth Hunting during the Paleolithic: A Review of the Relevant Archaeological, Ethnographic and Ethno-Historical Records*, Quaternary 1,3, (on-line).
- Iakovleva, L., *The architecture of mammoth bone circular dwellings of the Upper Palaeolithic settlements in Central and Eastern Europe and their socio-symbolic meanings*. Quaternary International, 359-360: p. 324, (on-line Academia).
- Shipman, P. (2014). *How do you kill 86 mammoths? Taphonomic investigations of mammoth megasites*. Journal, Quaternary International 359-360, (s následnou diskusí, Perri et al., reply, on-line Academia, ResearchGate).

